

II

(Nelegislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE RADY (EURATOM) č. 1314/2013

zo 16. decembra 2013,

o výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (2014 – 2018), ktorý prispieva k rámcovému programu v oblasti výskumu a inovácií Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 7 prvý odsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

keďže:

- (1) Jedným z cieľov Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „Spoločenstvo“) je prispievať k zvyšovaniu životnej úrovne v členských štátoch, okrem iného podporou a uľahčovaním jadrového výskumu v členských štátoch, pričom tento výskum bude dopĺňať program Spoločenstva v oblasti výskumu a odborného vzdelávania.
- (2) Jadrovým výskumom sa môže prispieť k sociálnej a hospodárskej prosperite a udržateľnosti životného prostredia, a to zvyšovaním jadrovej bezpečnosti, skvalitňovaním fyzickej ochrany jadrových materiálov a jadrových zariadení a zvyšovaním ochrany pred žiarením. Rovnako dôležitým je potenciálny prínos jadrového výskumu k bezpečnej a efektívnej dlhodobej dekarbonizácii energetického systému.
- (3) Programom Spoločenstva v oblasti výskumu a odbornej prípravy na obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2018 (ďalej len „program Euratomu“) sa prostredníctvom

podpory jadrového výskumu prispeje k dosiahnutiu cieľov rámcového programu pre výskum a inovácie Horizont 2020 (ďalej len „rámcový program Horizont 2020“) ustanoveného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013 ⁽²⁾ a uľahčí sa vykonávanie stratégie Európa 2020, ako aj budovanie a fungovanie Európskeho výskumného priestoru.

- (4) Bez ohľadu na možný vplyv jadrovej energie na dodávky energie a hospodársky rozvoj, vážne jadrové havárie môžu ohroziť ľudské zdravie. Preto by sa v rámci programu Euratomu mala čo najväčšia pozornosť venovať jadrovej bezpečnosti, prípadne bezpečnostným aspektom, ktorými sa zaoberá Spoločné výskumné centrum (JRC).
- (5) Európsky strategický plán pre energetické technológie (plán SET) ustanovený v záveroch zasadnutia Rady z 28. februára 2008 v Bruseli urýchljuje rozvoj portfólia nízkouhlíkových technológií. Európska rada sa na zasadnutí 4. februára 2011 dohodla, že Únia a jej členské štáty budú presadzovať investície do obnoviteľných zdrojov a bezpečných a udržateľných nízkouhlíkových technológií a zamerajú sa na realizáciu technologických priorít stanovených v pláne SET. Každý členský štát si bude môcť vybrať typ technológií, ktoré by chcel podporovať.
- (6) Keďže vo všetkých členských štátoch sú jadrové zariadenia alebo sa využívajú rádioaktívne materiály najmä na lekárske účely, Rada vo svojich záveroch na zasadnutí v Bruseli z 1. a 2. decembra 2008 uznáva neustálu potrebu získavania spôsobilostí v oblasti jadrovej energie, najmä prostredníctvom vhodného vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré sú prepojené s výskumom a koordinované na úrovni Spoločenstva.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 181, 21.6.2012, s. 111.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013 z 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje rámcový program pre výskum a inovácie Horizont 2020 (2014-2020) a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1982/2006/ES (Pozri stranu 104 tohto úradného vestníka).

- (7) Aj keď rozhodnutie o využívaní alebo nevyužívaní jadrovej energie je na každom členskom štáte, uznáva sa tiež, že jadrová energia zohráva rôzne úlohy v rôznych členských štátoch.
- (8) Podpísaním Dohody o založení Medzinárodnej organizácie ITER pre energiu jadrovej syntézy pre spoločnú implementáciu projektu ITER ⁽¹⁾ sa Spoločenstvo zaviazalo k účasti na budovaní projektu ITER a k jeho využívaniu v budúcnosti. Príspevok Spoločenstva sa riadi prostredníctvom Európskeho spoločného podniku pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (ďalej len „podnik Syntéza pre energiu“), ktorý sa zriadil rozhodnutím Rady 2007/198/Euratom ⁽²⁾. Činnosti uvedeného spoločného podniku vrátane projektu ITER má upravovať samostatný legislatívny akt.
- (9) Na to, aby sa jadrová syntéza stala dôveryhodnou možnosťou komerčnej energetickej produkcie, musí sa najprv úspešne a včas vybudovať organizácia projektu ITER a spustiť jej prevádzka. Po druhé je potrebné vytvoriť ambiciózny, no zároveň uskutočniteľný plán pre výrobu elektriny do roku 2050. Na dosiahnutie týchto cieľov treba preorientovať európsky program v oblasti jadrovej syntézy na spoločný program činností zameraných na realizáciu tohto plánu. V záujme dosiahnutia výsledkov prebiehajúcich výskumných činností v oblasti jadrovej syntézy a zabezpečenia dlhodobého záväzku zainteresovaných strán v oblasti jadrovej syntézy a ich vzájomnej spolupráce je potrebné zaistiť pokračovanie podpory zo strany Spoločenstva. Väčší dôraz treba klásť najmä na činnosti na podporu projektu ITER, ale aj na vývoj smerom k demonštračnému reaktoru, a to vrátane prípadnej väčšej angažovanosti súkromného sektora. Túto racionalizáciu a preorientovanie treba vykonať tak, aby sa nenarušilo vedúce postavenie Európy v rámci vedeckej komunity jadrovej syntézy.
- (10) JRC by malo naďalej poskytovať nezávislú vedeckú a technologickú podporu orientovanú na zákazníka, pokiaľ ide o vytváranie, rozvíjanie, vykonávanie a monitorovanie politik Spoločenstva, najmä v oblasti výskumu a odbornej prípravy týkajúcich sa jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany. S cieľom optimalizovať ľudské zdroje a zabezpečiť, aby sa výskum v Únii nezdvajoval, by sa všetky nové činnosti JRC mali analyzovať, aby sa skontroloval ich súlad s existujúcimi činnosťami v členských štátoch. Bezpečnostné aspekty rámcového programu Horizont 2020 by sa mali obmedziť len na priame akcie JRC.
- (11) JRC by malo pokračovať vo vytváraní dodatočných zdrojov prostredníctvom konkurencieschopných činností vrátane účasti na nepriamych akciách programu Euratomu, práci tretích strán a v menšej miere využívania duševného vlastníctva.
- (12) Úlohou Únie je vytvoriť, v záujme všetkých jej členských štátov, rámec na podporu spoločného špičkového výskumu, vytvárania a zachovávanie poznatkov v oblasti technológií jadrového štiepenia s osobitným dôrazom na bezpečnosť, fyzickú ochranu, ochranu pred žiarením a nešírenie zbraní. To si vyžaduje nezávislé vedecké dôkazy, ku ktorým môže JRC významným spôsobom prispievať. Táto skutočnosť sa uznala v oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov zo 6. októbra 2010 s názvom „Hlavná iniciatíva stratégie Európa 2020: Únia inovácií“, v ktorom Komisia uviedla svoj úmysel posilniť získavanie vedeckých dôkazov slúžiacich na tvorbu politik prostredníctvom JRC. JRC navrhuje reagovať na túto výzvu zameraním svojho výskumu v oblasti jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany na politické priority Únie.
- (13) S cieľom prehĺbiť vzťah medzi vedou a spoločnosťou a posilniť dôveru verejnosti vo vedu by mal program Euratomu presadzovať informované zapájanie občanov a občianskej spoločnosti do záležitostí výskumu a inovácie podporovaním vzdelávania v oblasti vedy, lepším prístupňovaním vedeckých poznatkov, vývojom zodpovedných programov v oblasti výskumu a inovácie, ktoré odpovedajú na obavy a očakávania občanov a občianskej spoločnosti, a uľahčovaním ich účasti na činnostiach programu Euratomu.
- (14) Vykonávaním programu Euratomu by sa malo reagovať na vyvíjajúce sa príležitosti a potreby v oblasti vedy a techniky, priemyslu, politik a spoločnosti. Programy by sa teda mali byť vypracúvať v úzkom kontakte so zainteresovanými stranami zo všetkých dotknutých sektorov a mali by byť dostatočne pružné, aby mohli obsiahnuť nové vývojové trendy. V priebehu programu Euratomu by sa mohlo vyhľadávať externé poradenstvo, a to aj využitím príslušných štruktúr, ako sú napríklad európske technologické platformy.
- (15) Výsledky diskusií, ktoré sa uskutočnili počas sympózia, ktoré pod názvom „Prínosy a obmedzenia výskumu jadrového štiepenia pre nízkouhlíkové hospodárstvo“ pripravil a 26. a 27. februára 2013 v Bruseli zorganizoval spoločne s Komisiou a Európskym hospodárskym a sociálnym výborom medzinárodný panel, okrem iného za účasti expertov z oblasti energetiky, ekonomiky a sociálnych vied, pričom sa uznala potreba pokračovať v jadrovom výskume na európskej úrovni.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 358, 16.12.2006, s. 62.

⁽²⁾ Rozhodnutie Rady 2007/198/Euratom z 27. marca 2007, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody (Ú. v. EÚ L 90, 30.3.2007, s. 58)

- (16) Programom Euratomu by sa malo prispievať k príťažlivosti povolania výskumného pracovníka v Únii. Primeraná pozornosť by sa mala venovať Európskej charte výskumných pracovníkov a Kódexu správania pre nábor výskumných pracovníkov⁽¹⁾ spolu s ostatnými príslušnými referenčnými rámcami vymedzenými v kontexte Európskeho výskumného priestoru, pričom by sa malo rešpektovať, že ich dodržiavanie je dobrovoľné.
- (17) Činnosti vyvíjané v rámci programu Euratomu by sa mali zameriavať na presadzovanie rovnosti medzi ženami a mužmi v oblasti výskumu a inovácie tak, že sa budú zaoberať predovšetkým prvotnými dôvodmi rodovej nerovnosti, budú naplno využívať potenciál výskumníčov aj výskumníkov a rodový rozmer začlenia do obsahu projektov s cieľom zvýšiť kvalitu výskumu a podnietiť inováciu. Činnosti by sa mali zameriavať aj na uplatňovanie zásad týkajúcich sa rovnosti medzi ženami a mužmi, ako sú ustanovené v článkoch 2 a 3 Zmluvy o Európskej únii a v článku 8 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).
- (18) Pri výskumných a inovačných činnostiach podporovaných v rámci programu Euratomu by sa mali rešpektovať základné etické zásady. Podľa vhodnosti by sa mali zohľadňovať stanoviská Európskej skupiny pre etiku vo vede a nových technológiách týkajúce sa energetických záležitostí. Pri výskumných činnostiach by sa mal zohľadňovať aj článok 13 ZFEÚ a malo by sa obmedziť využívanie zvierat vo výskume a pri testovaní, pričom konečným cieľom je využívanie zvierat nahradiť. Všetky činnosti by sa mali vykonávať spôsobom, ktorý zabezpečuje vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia.
- (19) Väčší vplyv by sa mal dosiahnuť aj kombinovaním finančných prostriedkov programu Euratomu a súkromného sektora v rámci verejno-súkromných partnerstiev v kľúčových oblastiach, kde by výskum a inovácia mohli prispieť k širším cieľom Únie v oblasti konkurencieschopnosti. Osobitnú pozornosť si zaslúži účasť malých a stredných podnikov.
- (20) Programom Euratomu by sa mala podporovať spolupráca s tretími krajinami, predovšetkým v oblasti bezpečnosti, založená na spoločných záujmoch a vzájomnom prospechu, a to najmä s cieľom podporiť ďalšie zvyšovanie jadrovej bezpečnosti.
- (21) V záujme udržania rovnakých východiskových podmienok pre všetky podniky, ktoré aktívne pôsobia na vnútornom trhu, by sa financovanie poskytované programom Euratomu malo riadiť pravidlami štátnej pomoci, aby sa zabezpečila efektívnosť verejných výdavkov a zabránilo sa narušeniam trhu, ako je vytiesnenie súkromného financovania, vytváranie neefektívnych trhových štruktúr alebo zachovávanie neefektívnych firiem.
- (22) Európska rada vo svojich záveroch zo 4. februára 2011 uznala potrebu nového prístupu k riadeniu kontrol a rizika v rámci financovania výskumu Úniou a vyzvala k novej rovnováhe, pokiaľ ide o vzťah medzi dôverou a kontrolou a medzi podstupovaním rizika a vyhýbaním sa riziku. Európsky parlament vo svojom uznesení z 11. novembra 2010 o zjednodušení realizácie rámcových programov pre výskum⁽²⁾ vyzval k pragmatickému posunu smerom k administratívne a finančnému zjednodušeniu a uvádza v ňom, že riadenie financovania výskumu Únie by malo viac vychádzať z prístupu založenom na dôvere a malo by vo väčšej miere tolerovať riziko vo vzťahu k účastníkom.
- (23) Finančné záujmy Únie by sa mali počas celého výdavkového cyklu chrániť pomocou primeraných opatrení vrátane prevencie, odhaľovania a vyšetrovania nezrovnalostí, vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a prípadne aj ukladania pokút. Revíziou kontrolnej stratégie, v rámci ktorej sa zameranie presunie z minimalizácie chybovosti na kontrolu na základe rizika a odhaľovanie podvodov, by sa malo znížiť zaťaženie účastníkov kontrolami.
- (24) Je dôležité zabezpečiť riadne finančné hospodárenie v rámci programu Euratomu a jeho vykonávanie najúčinnším a používateľsky najprístupnejším spôsobom, a zároveň zaručiť právnú istotu a jeho prístupnosť pre všetkých účastníkov. Je potrebné zabezpečiť súlad s príslušnými ustanoveniami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“)⁽³⁾ a s požiadavkami na zjednodušenie a lepšiu reguláciu.
- (25) Aby sa zabezpečilo čo najúčinnšie vykonávanie, jednoduchý prístup pre všetkých účastníkov prostredníctvom zjednodušených postupov a konzistentný, komplexný a transparentný rámec pre účastníkov, účasť v programe Euratomu a šírenie výsledkov výskumu by mali podliehať pravidlám uplatniteľným na rámcový program Horizont 2020 vymedzeným v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013 s určitými úpravami alebo výnimkami.

⁽¹⁾ Odporúčanie Komisie z 11. marca 2005 týkajúce sa Európskej charty výskumných pracovníkov a Kódexu správania pre nábor výskumných pracovníkov (Ú. v. ES L 75, 22.3.2005, s. 67).

⁽²⁾ Ú. v. C 74E, 13.3.2012, s. 34

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012, o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

- (26) Je dôležité pokračovať v uľahčovaní využívania duševného vlastníctva vytvoreného účastníkmi a zároveň ochraňovať oprávnené záujmy ostatných účastníkov a Spoločenstva v súlade s kapitolou 2 Zmluvy.
- (27) Ukázalo sa, že účastnícke záručné fondy spravované Komisiou a zriadené podľa nariadenia Rady (Euratom) č. 1908/2006 ⁽¹⁾ a nariadenia Rady (Euratom) č. 139/2012 ⁽²⁾, sú dôležitým ochranným mechanizmom, ktoré zmiernujú riziká spojené so splatnými sumami, ktoré neuhradili neplatiaci účastníci. Účastnícke záručné fondy zriadené podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1290/2013 ⁽³⁾ by sa mali vzťahovať aj na akcie podľa nariadenia (Euratom) č. 1908/2006, nariadenia (Euratom) č. 139/2012 a tohto nariadenia.
- (28) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania nepriamych akcií programu Euratomu by sa na Komisiu mali preniesť vykonávacie právomoci týkajúce sa prijímania pracovných programov a rozhodnutí o schválení financovania nepriamych akcií. Uvedené vykonávacie právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ⁽⁴⁾.
- (29) Dosiahnutie cieľov programu Euratomu v príslušných oblastiach je podmienené podporovaním prierezových činností, jednak v rámci programu Euratomu, ale aj spoločne s činnosťami rámcového programu Horizont 2020.
- (30) Na účinné riadenie výkonnosti vrátane hodnotenia a monitorovania je potrebné vyvinúť osobitné ukazovatele výkonnosti, ktoré možno merať v priebehu času; sú
- realistické a zároveň odzrkadľujú logiku zásahu a vyhovujú príslušnej hierarchii cieľov a činností. Mali by sa zaviesť vhodné mechanizmy koordinácie medzi vykonávaním a monitorovaním programu Euratomu na jednej strane a monitorovaním pokroku, dosiahnutých výsledkov a fungovania Európskeho výskumného priestoru na strane druhej.
- (31) Vedecký a technický obsah priamych akcií JRC sa prekonzultoval so správnou radou JRC zriadenou rozhodnutím Komisie 96/282/Euratom ⁽⁵⁾.
- (32) Z dôvodov právnej istoty by sa malo zrušiť rozhodnutie Rady zo 16. decembra 1980, ktorým sa zriaďuje poradný výbor pre program jadrovej syntézy ⁽⁶⁾, rozhodnutie Rady 84/338/Euratom, ECSC, EHS ⁽⁷⁾, rozhodnutie Rady 2006/970/Euratom ⁽⁸⁾, rozhodnutie Rady 2006/976/Euratom ⁽⁹⁾, rozhodnutie Rady 2006/977/Euratom ⁽¹⁰⁾, nariadenie (Euratom) č. 1908/2006, rozhodnutie Rady 2012/93/Euratom ⁽¹¹⁾, nariadenie (Euratom) č. 139/2012, rozhodnutie Rady 2012/94/Euratom ⁽¹²⁾ a rozhodnutie Rady 2012/95/Euratom ⁽¹³⁾.
- ⁽¹⁾ Nariadenie Rady (Euratom) č. 1908/2006 z 19. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú pravidlá účasti podnikov, výskumných centier a univerzít na činnosti v rámci siedmeho rámcového programu Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu a šírenia výsledkov výskumu (2007 – 2011) (Ú. v. EÚ L 400, 30.12.2006, s. 1).
- ⁽²⁾ Nariadenie Rady (Euratom) č. 139/2012 z 19. decembra 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá pre účasť podnikov, výskumných centier a univerzít na nepriamych akciách rámcového programu Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu a pre šírenie výsledkov výskumu (2012 – 2013) (Ú. v. EÚ L 47, 18.2.2012, s. 1).
- ⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1290/2013 z 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá účasti na programe Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020) a pravidlá jeho šírenia, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1906/2006 (Pozri stranu 81 tohto úradného vestníka).
- ⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).
- ⁽⁵⁾ Rozhodnutie Komisie 96/282/Euratom z 10. apríla 1996 o reorganizácii Spoločného výskumného centra (Ú. v. ES L 107, 30.4.1996, s. 12).
- ⁽⁶⁾ Dokument Rady 4151/81 (ATO 103) z 8.1.1981, neuverejnený v úradnom vestníku.
- ⁽⁷⁾ Rozhodnutie Rady 84/338/Euratom, ESUO, EHS z 29. júna 1984 o štruktúrach a postupoch správy a koordinácie výskumných, rozvojových a demonštračných činností spoločenstva (Ú. v. ES L 177, 4.7.1984, s. 25).
- ⁽⁸⁾ Rozhodnutie Rady 2006/970/Euratom z 18. decembra 2006 o siedmom rámcovom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Euratom) v oblasti jadrového výskumu a odbornej prípravy (2007 – 2011) (Ú. v. ES L 400, 30.12.2006, s. 60).
- ⁽⁹⁾ Rozhodnutie Rady 2006/976/Euratom z 19. januára 2006 o osobitnom programe, ktorým sa vykonáva siedmy rámcový program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Euratom) v oblasti jadrového výskumu a odbornej prípravy (2007 – 2011) (Ú. v. EÚ L 400, 30.12.2006, s. 404).
- ⁽¹⁰⁾ Rozhodnutie Rady 2006/977/Euratom z 19. decembra 2006 o osobitnom programe, ktorý sa má vykonávať prostredníctvom priamych akcií Spoločného výskumného centra v rámci siedmeho rámcového programu Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Euratom) v oblasti jadrového výskumu a odbornej prípravy (2007 – 2011) (Ú. v. EÚ L 400, 30.12.2006, s. 434).
- ⁽¹¹⁾ Rozhodnutie Rady 2012/93/Euratom z 19. decembra 2011 o rámcovom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu v oblasti jadrového výskumu a odbornej prípravy (2012 – 2013) (Ú. v. EÚ L 47, 18.2.2012, s. 25).
- ⁽¹²⁾ Rozhodnutie Rady 2012/94/Euratom z 19. decembra 2011 o osobitnom programe, ktorý sa má vykonávať prostredníctvom nepriamych akcií a ktorým sa vykonáva rámcový program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu v oblasti jadrového výskumu a odbornej prípravy (2012 – 2013) (Ú. v. EÚ L 47, 18.2.2012, s. 33).
- ⁽¹³⁾ Rozhodnutie Rady 2012/95/Euratom z 19. decembra 2011 o osobitnom programe, ktorý sa má vykonávať prostredníctvom priamych akcií Spoločného výskumného centra a ktorým sa vykonáva rámcový program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu v oblasti jadrového výskumu a odbornej prípravy (2012 – 2013) (Ú. v. EÚ L 47, 18.2.2012, s. 40).

- (33) Komisia uskutočnila konzultácie s Vedeckým a technickým výborom Euratomu,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

HLAVA I

ZRIADENIE

Článok 1

Zriadenie

Týmto nariadením sa zriaďuje program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu v oblasti výskumu a odbornej prípravy na obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2018 (ďalej len „program Euratomu“) a ustanovujú sa v ňom pravidlá účasti na uvedenom programe vrátane účasti na programoch orgánov financovania spravujúcich fondy poskytnuté v súlade s týmto nariadením a na činnostiach, ktoré sa vykonávajú spoločne podľa tohto nariadenia a v rámci rámcového programu Horizont 2020 pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont 2020“) zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „činnosti v oblasti výskumu a inovácie“ sú celé spektrum činností v oblasti výskumu, technického rozvoja, demonštrácie a inovácie vrátane presadzovania spolupráce s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, šírenia a optimalizácie výsledkov a podnecovania odbornej prípravy a mobility výskumných pracovníkov v Európskom spoločenstve pre atómovú energiu (ďalej len „Spoločenstvo“);
- b) „priame akcie“ sú výskumné a inovačné činnosti, ktoré vykonáva Komisia prostredníctvom svojho Spoločného výskumného centra (JRC);
- c) „nepriame akcie“ sú výskumné a inovačné činnosti, na ktoré Únia alebo Spoločenstvo (ďalej len „Únia“) poskytujú finančnú podporu a ktoré vykonávajú účastníci;
- d) „verejno-súkromné partnerstvo“ je partnerstvo, v ktorom sa partneri zo súkromného sektora, Spoločenstvo a prípadne ostatní partneri, ako napríklad subjekty verejného sektora zaviazu spoločne podporovať vývoj a vykonávanie výskumného a inovačného programu alebo činností;
- e) „verejno-verejné partnerstvo“ je partnerstvo, v rámci ktorého sa subjekty verejného sektora alebo subjekty s funkciami verejnej služby na miestnej, regionálnej, celoštátnej alebo medzinárodnej úrovni zaviazu spolu so Spoločenstvom podporovať vývoj a vykonávanie výskumného a inovačného programu alebo činností.

Článok 3

Ciele

1. Všeobecným cieľom programu Euratomu je jadrový výskum a odborné vzdelávanie s dôrazom na ďalšie zvyšovanie jadrovej bezpečnosti, fyzickú ochranu jadrových materiálov a jadrových zariadení a ochranu pred žiarením, a najmä potenciálne prispieť k bezpečnej a efektívnej dlhodobej dekarbonizácii energetického systému. Všeobecný cieľ sa dosahuje vykonávaním činností vymedzených v prílohe I vo forme priamych a nepriamych akcií, ktoré sledujú konkrétne ciele stanovené v odsekoch 2 a 3 tohto článku.

2. Nepriamymi akciami programu Euratomu sa sledujú tieto konkrétne ciele:

- a) podporovať bezpečnosť jadrových systémov;
 - b) prispievať k rozvoju bezpečných dlhodobých riešení nakladania s konečným jadrovým odpadom vrátane konečného geologického uloženia, ako aj delenia a transmutácie;
 - c) podporovať rozvoj a udržateľnosť odborných znalostí a excelentnosti v oblasti jadrovej energie v Únii;
 - d) podporovať ochranu pred žiarením a rozvoj lekárskeho využitia žiarenia, a to okrem iného aj pokiaľ ide o bezpečné a zabezpečené dodávky a využitie rádioizotopov;
 - e) smerovať k demonštrácii využiteľnosti jadrovej syntézy ako zdroja energie využívaním existujúcich a budúcich zariadení jadrovej syntézy;
 - f) vytvárať základ pre budúce termojadrové elektrárne vyvíjaním materiálov, technológií a koncepčných návrhov;
 - g) podporovať inováciu a konkurencieschopnosť priemyslu;
 - h) zabezpečiť dostupnosť a využívanie výskumných infraštruktúr celoeurópskeho významu;
3. Priamymi akciami programu Euratomu sa sledujú tieto konkrétne ciele:
- a) zlepšovať jadrovú bezpečnosť vrátane bezpečnosti jadrových reaktorov a jadrového paliva, nakladania s odpadom vrátane konečného geologického uloženia, ako aj delenia a transmutácie; vyraďovania z prevádzky a havarijnej pripravenosti;
 - b) zlepšovať fyzickú ochranu vrátane jadrových bezpečnostných záruk, nešírenia, boja proti nezákonnému obchodovaniu a jadrovej súdnej analýzy;

- c) zvyšovať excelentnosť jadrovej vedeckej základne v oblasti normalizácie;
- d) posilňovať riadenie poznatkov, vzdelávanie a odbornú prípravu;
- e) podporovať politiku Únie v oblasti jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany.

Správna rada JRC preskúma každú novú činnosť pridelenú JRC, aby skontrolovala, či je v súlade s existujúcimi činnosťami v členských štátoch.

4. Program Euratomu sa vykonáva tak, aby sa zabezpečilo, aby sa podporovanými prioritami a činnosťami reagovalo na meniace sa potreby a aby sa nimi prihliadalo na vývoj vedy, techniky, inovácie, tvorby politík, trhov a spoločnosti, s cieľom optimalizovať ľudské a finančné zdroje a predchádzať zdvojovaniu jadrového výskumu a vývoja v Únii.

5. Nové a nepredvídané potreby, ktoré vzniknú v priebehu obdobia vykonávania programu Horizont 2020, sa môžu zohľadňovať v rámci konkrétnych cieľov uvedených v odseku 2 a 3. Ak je to riadne odôvodnené, môžu sem byť zahrnuté reakcie na vznikajúce príležitosti, krízy a hrozby, na potreby súvisiace s vývojom nových politík Únie a na pilotné projekty akcií, na ktoré sa poskytne podpora v rámci budúcich programov.

Článok 4

Rozpočet

1. Finančné krytie na realizáciu programu Euratomu je 1 603 329 000 EUR. Táto suma sa rozdelí takto:

- a) nepriame akcie výskumného a vývojového programu v oblasti jadrovej syntézy 728 232 000 EUR;
- b) nepriame akcie v oblasti jadrového štiepenia, bezpečnosti a ochrany pred žiarením 315 535 000 EUR;
- c) priame akcie 559 562 000 EUR.

V rámci vykonávania nepriamych akcií programu Euratomu neprekročia administratívne výdavky Komisie 7 % priemeru počas trvania programu Euratomu a v roku 2018 nebudú vyššie ako 6 %.

2. Z finančného krytia programu Euratomu sa môžu pokryť výdavky týkajúce sa prípravných, monitorovacích, kontrolných, auditových a hodnotiacich činností, ktoré sú potrebné na riadenie uvedeného programu a plnenie jeho cieľov, najmä štúdie a stretnutia expertov, pokiaľ súvisia so všeobecnými

cieľmi tohto nariadenia, výdavky súvisiace so sieťami informačných technológií zameranými na spracovanie a výmenu informácií, ako aj všetky ďalšie výdavky na technickú a administratívnu pomoc, ktoré Komisii vznikli pri riadení programu Euratomu. Výdavky na pokračujúce a opakované akcie, ako sú kontrola, audit a IT siete, sa kryjú v rámci obmedzení administratívnych výdavkov Komisie uvedených v odseku 1.

3. Ak je to potrebné a riadne odôvodnené, možno rozpočtové prostriedky zaradiť do rozpočtu aj po roku 2018, na pokrytie výdavkov na technickú a administratívnu pomoc s cieľom umožniť riadenie akcií, ktoré nebudú dokončené do 31. decembra 2018.

4. Ak sa priamymi akciami prispieva k iniciatívam, ktorých pôvodcami sú subjekty, ktoré Komisia poverila vykonávaním úloh v súlade s článkom 6 ods. 2 a článkom 15, takéto prispievanie sa nepovažuje za súčasť finančného príspevku prideleného na tieto iniciatívy.

5. Rozpočtové záväzky možno rozdeliť do ročných splátok. Komisia každoročne viaže ročné splátky so zreteľom na pokrok finančne podporovaných akcií, na odhadované potreby a na dostupný rozpočet.

Článok 5

Pridruženie tretích krajín

1. K programu Euratomu sa môžu pridružiť:

a) pristupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie ustanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach asociačných rád alebo podobných dohodách;

b) členovia Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO) alebo krajiny či územia, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika, ktoré spĺňajú všetky tieto kritériá:

i) dobrú spôsobilosť v oblasti vedy, techniky a inovácie;

ii) preukázateľnú dobrú povest, pokiaľ ide o ich účasť na programoch Únie v oblasti výskumu a inovácie;

iii) spravodlivo a rovnocenne zaobchádzajú s právami duševného vlastníctva.

c) krajiny alebo územia pridružené k siedmemu rámcovému programu Euratomu.

2. Konkrétne podmienky a pravidlá účasti pridružených krajín na programe Euratomu vrátane finančných príspevkov na základe hrubého domáceho produktu pridruženej krajiny sa určia v medzinárodných dohodách medzi Úniou a danou pridruženou krajinou.

HLAVA II

GYKONÁVANIE

KAPITOLA I

Vykonávanie, riadenie a formy podpory

Článok 6

Riadenie a formy podpory Spoločenstva

1. Program Euratomu sa vykonáva prostredníctvom nepriamych akcií s využitím jednej alebo viacerých foriem financovania ustanoveného v nariadení o rozpočtových pravidlách, predovšetkým grantov, ocenení, obstarávania a finančných nástrojov. Podpora Spoločenstva pozostáva tiež z priamych akcií vo forme výskumných a inovačných činností, ktoré vykonáva JRC.

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 10 Zmluvy, Komisia môže vykonávanie časti programu Euratomu zveriť financujúcim orgánom uvedeným v článku 58 ods. 1 písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Komisia môže taktiež zveriť vykonávanie nepriamych akcií programu Euratomu orgánom zriadeným podľa rámcového programu Horizont 2020 alebo orgánom, na ktoré sa v ňom odkazuje.

3. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 12 ods. 3 prijme rozhodnutie o schválení financovania nepriamych akcií.

Článok 7

Pravidlá účasti a šírenia výsledkov výskumu

1. S výhradou odsekov 2 a 3 tohto článku sa účasť akejkoľvek právnickej osoby na nepriamych akciách vykonávaných v rámci programu Euratomu riadi pravidlami ustanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1290/2013.

2. Na účely programu Euratomu zahŕňajú „bezpečnostné pravidlá“ uvedené v článku 43 ods. 2 prvom pododseku nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 obranné záujmy členských štátov v zmysle článku 24 Zmluvy.

Odchylné od článku 41 ods. 3 prvého pododseku nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 môže Komisia alebo financujúci orgán so zreteľom na výsledky, ktoré vytvorili účastníci poberajúci

finančný príspevok Spoločenstva, namietat proti prevodu vlastníctva alebo udeľovaniu výhradných a nevýhradných licencií tretím stranám so sídlom v tretej krajine, ktorá nie je pridružená k programu Euratomu, ak sa domnieva, že udelenie licencie alebo prevod vlastníctva nie je v súlade so záujmom rozvoja konkurencieschopnosti hospodárstva Únie alebo je nezlučiteľné s etickými zásadami alebo bezpečnostnými zreteľmi. „Bezpečnostné zretele“ zahŕňajú obranné záujmy členských štátov v zmysle článku 24 Zmluvy.

Odchylné od článku 46 ods. 1 prvého pododseku nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 Spoločenstvo a jeho spoločné podniky požívajú na účel vývoja, vykonávania a monitorovania politík a programov Spoločenstva alebo záväzkov vyplývajúcich z medzinárodnej spolupráce s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami práva na prístup k výsledkom účastníka, ktorý dostal finančný príspevok Spoločenstva. Takéto prístupové práva zahŕňajú právo oprávniť tretie strany na použitie výsledkov vo verejnom obstarávaní a právo udeľovať sublicencie, obmedzujú sa na nekomerčné a nesúťažné využitie a udeľujú sa bezodplatne.

3. Účastnícky záručný fond zriadený podľa nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 nahrádza účastnícke záručné fondy zriadené podľa nariadenia (Euratom) č. 1908/2006 a nariadenia (Euratom) č. 139/2012 a je ich nástupníckym fondom.

Všetky sumy z účastníckych záručných fondov zriadených podľa nariadenia (Euratom) č. 1908/2006 a nariadenia (Euratom) č. 139/2012 sa k 31. decembru 2013 prevedú do účastníckeho záručného fondu zriadeného nariadením (EÚ) č. 1290/2013. Účastníci akcií podľa rozhodnutia 2012/93/Euratom, ktorí podpíšu dohody o grantoch po 31. decembri 2013, prispievajú do účastníckeho záručného fondu.

Článok 8

Prierezové činnosti

1. Na účel dosiahnutia cieľov programu Euratomu a riešenia spoločných výziev programu Euratomu a rámcového programu Horizont 2020 môže Únia finančne prispievať na činnosti, ktoré sú prierezom nepriamych akcií ustanovených v prílohe I a/alebo akcií, ktorými sa vykonáva osobitný program rámcového programu Horizont 2020 zriadeného rozhodnutím Rady 2013/743/EÚ⁽¹⁾.

2. Finančné príspevky, ktoré sa uvádzajú v odseku 1 tohto článku, možno kombinovať z finančných príspevkov na nepriame akcie ustanovených v článku 4 tohto nariadenia a v článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1291/2013 a poskytovať prostredníctvom jednej schémy financovania.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Rady 2013/743/EÚ z 3. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje osobitný program vykonávajúci rámcový program pre výskum a inovácie Horizont 2020 (2014 - 2020) (Pozri stranu 965 tohto úradného vestníka).

Článok 9

Rovnosť pohlaví

V rámci programu Euratomu sa zabezpečuje účinné presadzovanie rodovej rovnosti a rodovej dimenzie v oblasti výskumu a inovácie.

Článok 10

Etické zásady

1. Všetky výskumné a inovačné činnosti programu Euratomu vykonávané v rámci programu Euratomu musia byť v súlade s etickými zásadami a príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi, predpismi Únie a medzinárodnými predpismi vrátane Charty základných práv Európskej únie a Európskeho dohovoru o ľudských právach a jeho dodatkových protokolov.

Osobitná pozornosť sa venuje zásade proporcionality, právu na súkromie, právu na ochranu osobných údajov, právu na fyzickú a mentálnu nedotknuteľnosť osoby, právu na nediskrimináciu a potrebe zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia.

2. Výskumné a inovačné činnosti vykonávané v rámci programu Euratomu sa zameriavajú výlučne na civilné využitie.

Článok 11

Pracovné programy

1. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 12 ods. 3 prijme pracovné programy na vykonávanie nepriamych akcií. V takýchto pracovných programoch sa umožňuje prístup zdola nahor, ktorým sa ciele dosahujú inovatívnymi spôsobmi.

V pracovných programoch sa uvedú základné prvky vykonávania akcií v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, ako aj ich podrobné ciele, príslušné financovanie a harmonogram, a takisto aj viacročný prístup a strategické usmernenia na nasledujúce roky vykonávania.

2. Pre priame akcie Komisia v súlade s rozhodnutím 96/282/Euratom vypracuje viacročný pracovný program, v ktorom sa podrobnejšie ustanovia ciele a vedecké a technické priority uvedené v prílohe I a harmonogram vykonávania.

V tomto viacročnom pracovnom programe sa takisto zohľadňujú relevantné výskumné činnosti vykonávané členskými štátmi, pridruženými krajinami a európskymi i medzinárodnými organizáciami. V prípade potreby sa pracovný program aktualizuje.

3. V pracovných programoch uvedených v odsekoch 1 a 2 sa zohľadňuje stav vedy, techniky a inovácie na úrovni členských štátov, na úrovni Únie a na medzinárodnej úrovni, ako aj

relevantný politický, trhový a spoločenský vývoj. Pracovné programy sa v prípade potreby aktualizujú.

4. Pracovné programy uvedené v odseku 1 a 2 obsahujú oddiel, v ktorom sú vymedzené prierezové činnosti uvedené v článku 8.

Článok 12

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

2. Výbor ⁽¹⁾ zasadá v dvoch rozdielnych zloženiach, ktoré sa zaoberajú štiepnymi a syntéznymi aspektmi programu Euratomu.

3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa postup preskúmania v súlade s článkom 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

4. Ak sa má stanovisko výboru získať písomným postupom, tento postup sa ukončí bez výsledku, ak tak v rámci lehoty na vydanie stanoviska rozhodne predseda výboru alebo ak o to požiada jednoduchá väčšina členov výboru.

Článok 13

Komisia pravidelne informuje výbor uvedený v článku 12 o celkovom pokroku pri vykonávaní programu Euratomu a poskytuje mu včasné informácie o všetkých nepriamych akciách navrhnutých alebo financovaných v rámci programu Euratomu.

Článok 14

Vonkajšie poradenstvo a zapojenie spoločnosti

1. Pri vykonávaní programu Euratomu sa zohľadňuje poradenstvo a vstupy, ktoré podľa vhodnosti poskytujú:

- a) Vedecký a technický výbor Euratomu uvedený v článku 134 Zmluvy o Euratome;
- b) nezávislé skupiny poradcov zložené z vysoko kvalifikovaných expertov, ktoré zostaví Komisia;
- c) štruktúry dialógu vytvorené v rámci medzinárodných dohôd v oblasti vedy a techniky;
- d) činnosti s výhľadom do budúcnosti;

⁽¹⁾ Komisia v záujme ľahšieho vykonávania programu Euratomu hradí v súlade so stanovenými usmerneniami výdavky jedného zástupcu členského štátu a jedného experta/poradcu z členského štátu, spojené s jeho účasťou na rokovaní o bodoch programu, ktoré si podľa členského štátu vyžadujú osobitné poradenstvo, a to v prípade každého zasadnutia výboru uvedeného v programe príslušného zasadnutia.

e) cielené verejné konzultácie (prípadne vrátane regionálnych a vnútroštátnych orgánov alebo zainteresovaných strán) a

f) transparentné a interaktívne procesy, ktorými sa zabezpečuje podpora zodpovedného výskumu a inovácie.

2. V plnej miere sa zohľadňujú aj programy v oblasti výskumu a inovácií zriadené okrem iného európskymi technologickými platformami, iniciatívami pre spoločnú tvorbu programov a európskymi partnerstvami v oblasti inovácií.

KAPITOLA II

Osobitné činnosti

Článok 15

Malé a stredné podniky

V rámci programu Euratomu sa osobitná pozornosť venuje zaistovaniu primeranej účasti malých a stredných podnikov (MSP) a súkromného sektora vo všeobecnosti, a vplyvu inovácií na ne. V rámci opatrení hodnotenia a monitorovania sa vykonáva kvantitatívne a kvalitatívne posudzovanie účasti MSP.

Článok 16

Verejno-súkromné a verejno-verejné partnerstvá

Na dosiahnutie cieľov stanových v článku 3 sa môžu osobitné činnosti programu Euratomu vykonávať prostredníctvom:

- a) spoločných podnikov zriadených podľa kapitoly 5 Zmluvy o Euratome,
- b) verejno-verejných partnerstiev založených na schéme financovania „akcie spolufinancované programom“,
- c) zmluvných verejno-súkromných partnerstiev, ktoré sú uvedené v článku 25 nariadenia (EÚ) č. 1291/2013.

Článok 17

Medzinárodná spolupráca s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami

1. Nepriamych akcií programu Euratomu sú oprávnené zúčastňovať sa subjekty so sídlom v tretích krajinách a medzinárodné organizácie za podmienok vymedzených v nariadení (EÚ) č. 1290/2013. Výnimky zo všeobecnej zásady sú stanovené v článku 7 tohto nariadenia. V rámci programu Euratomu sa podporuje medzinárodná spolupráca s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami s cieľom:

a) posilniť excelentnosť a príťažlivosť Únie v oblasti výskumu a inovácie, ako aj jej hospodársku a priemyselnú konkurencieschopnosť;

b) účinne riešiť spoločné spoločenské výzvy;

c) podporovať ciele vonkajšej a rozvojovej politiky Únie, dopĺňajúc vonkajšie a rozvojové programy. Bude sa vyvíjať úsilie o synergie s inými politikami Únie.

2. Cílené akcie zamerané na podporu spolupráce s konkrétnymi tretími krajinami alebo skupinami tretích krajín sa vykonávajú na základe strategického prístupu, ako aj spoločných záujmov, priorít a vzájomného prospechu s prihliadnutím na ich vedecké a technické kapacity a trhové príležitosti a na rozsah očakávaného vplyvu.

Mal by sa podporovať vzájomný prístup k programom tretích krajín. S cieľom maximalizovať vplyv sa podporuje koordinácia a synergie s iniciatívami členských štátov a pridružených krajín. Povaha spolupráce sa môže líšiť podľa konkrétnych partnerských krajín.

V prioritách spolupráce sa zohľadňuje vývoj príležitostí, ktoré politika Únie ponúka v oblasti spolupráce s tretími krajinami, a spravodlivé a rovnocenné zaobchádzanie s právami duševného vlastníctva.

Článok 18

Informovanie, komunikácia, využívanie a šírenie

1. Pri vykonávaní programu Euratomu sa činnosti šírenia a komunikácie považujú za neoddeliteľnú súčasť akcií podporovaných v rámci programu Euratomu.

2. Súčasťou komunikačných činností môžu byť:

- a) iniciatívy zamerané na rozšírenie informovanosti a uľahčenie prístupu k financovaniu v rámci programu Euratomu, najmä v prípade tých regiónov alebo typov účastníkov, ktorí sú relatívne nízko zastúpení;
- b) cielená pomoc pre projekty a konzorciá s cieľom poskytnúť im prístup k potrebným zručnostiam na optimalizáciu komunikácie, využívania a šírenia výsledkov;
- c) iniciatívy na podporu dialógu a diskusie s verejnosťou o otázkach súvisiacich s vedou, technológiami a inováciami a na využitie sociálnych médií a iných inovačných technológií a metódik.
- d) oznamovanie politických priorít Únie za predpokladu, že sa týkajú cieľov tohto nariadenia. Komisia predovšetkým poskytuje včasné a podrobné informácie členským štátom.

3. S výhradou Zmluvy a príslušných právnych predpisov Únie môžu súčasťou činností šírenia byť:

- a) akcie, ktoré spájajú výsledky z celého radu projektov vrátane tých, ktoré môžu byť financované z iných zdrojov, s cieľom zabezpečiť používateľský ústretové databázy a správy, ktoré zhŕňajú kľúčové zistenia;
- b) šírenie výsledkov medzi tvorcami politík vrátane orgánov pre normalizáciu s cieľom umožniť príslušným orgánom na medzinárodnej úrovni, na úrovni Únie, na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni využívanie výsledkov podstatných pre tvorbu politiky.

KAPITOLA III

Kontrola

Článok 19

Kontrola a audit

1. Kontrolný systém zriadený na vykonávanie tohto nariadenia je nastavený tak, aby poskytoval primerané záruky, že sa dosiahne vhodné riadenie rizík v súvislosti s účinnosťou a efektívnosťou operácií, ako aj zákonnosť a regulárnosť základných transakcií, so zreteľom na viacročnú povahu programov, ako aj na povahu dotknutých platieb.

2. Kontrolným systémom sa zaručí primeraná rovnováha, pokiaľ ide o vzťah medzi dôverou a kontrolou, so zreteľom na administratívne a iné náklady na kontroly na všetkých úrovniach, najmä v prípade účastníkov, tak, aby bolo možné dosiahnuť ciele programu Euratomu a prilákať k účasti na ňom najexcellentnejších výskumných pracovníkov a najinovačnejšie podniky.

3. Súčasťou kontrolného systému je stratégia auditu pre výdavky na nepriame akcie v rámci programu Euratomu, ktorá je založená na finančnom audite reprezentatívnej vzorky výdavkov celého programu. Takáto reprezentatívna vzorka sa doplní o výber založený na posúdení rizika súvisiaceho s výdavkami.

Audity výdavkov na nepriame akcie v rámci programu Euratomu sa vykonávajú koherentne v súlade so zásadami hospodárstva, účinnosti a efektívnosti s cieľom znížiť zaťaženie účastníkov auditmi.

Článok 20

Ochrana finančných záujmov Únie

1. Komisia prijme vhodné opatrenia na zabezpečenie toho, aby pri vykonávaní akcií financovaných podľa tohto nariadenia boli finančné záujmy Únie chránené uplatňovaním preventívnych opatrení proti podvodom, korupcii a akýmkoľvek iným

protiprávnym konaniam prostredníctvom účinných kontrol a, ak sa zistia nezrovnalosti, vymáhania neoprávnene vyplatených súm, a tam, kde je to vhodné, prostredníctvom účinných, primeraných a odrádzajúcich administratívnych a finančných sankcií.

2. Komisia alebo jej zástupcovia a Dvor audítorov majú právomoc vykonávať na základe dokumentov a na mieste audit u všetkých príjemcov grantov, dodávateľov a subdodávateľov, ktorým boli poskytnuté finančné prostriedky Únie podľa tohto nariadenia.

Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, Komisia môže vykonávať audity až dva roky po poslednej platbe.

3. Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) môže vykonávať kontroly a inšpekcie na mieste, a to v súlade s ustanoveniami a postupmi podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 ⁽¹⁾ a nariadenia Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ⁽²⁾ na účely zistenia, či v súvislosti s dohodou alebo rozhodnutím o grante alebo zmluvou financovanou v rámci programu Euratomu došlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie.

4. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1, 2 a 3, dohody o spolupráci s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, zmluvy, dohody a rozhodnutia o grantoch, ktoré sú výsledkom vykonávania tohto nariadenia, obsahujú ustanovenia, ktoré výslovne splnomocňujú Komisiu, Dvor audítorov a úrad OLAF vykonávať takéto audity a vyšetrovania v súlade s ich príslušnými právomocami.

KAPITOLA IV

Monitorovanie a hodnotenie

Článok 21

Monitorovanie

1. Komisia raz ročne monitoruje vykonávanie programu Euratomu vrátane pokroku a dosiahnutých úspechov. Komisia informuje o výsledkoch svojho monitorovania výbor uvedený v článku 12.

2. Komisia podáva správy o tomto monitorovaní a výsledky monitorovania uvedeného v odseku 1 verejne prístupnúje.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

Článok 22

Hodnotenie

1. Hodnotenia sa vykonávajú dostatočne včas, aby sa nimi mohlo prispievať k rozhodovaciemu procesu.

Komisia zohľadní *ex-post* hodnotenie 7. rámcového programu Euratomu zriadeného rozhodnutím 2006/970/Euratom a rámcového programu Euratomu (2012 – 2013) zriadeného rozhodnutím 2012/93/Euratom, ktoré sa má vypracovať do konca roku 2015, a s pomocou nezávislých odborníkov vybraných transparentným procesom vykoná do 31. mája 2017 priebežné hodnotenie programu Euratomu, pokiaľ ide o dosiahnuté úspechy (na úrovni výsledkov a pokroku v dosahovaní vplyvov), ciele a ďalšiu opodstatnenosť všetkých opatrení, účinnosť a využívanie zdrojov, priestor na ďalšie zjednodušenia a európsku pridanú hodnotu. V hodnotení sa dodatočne zohľadní príspevok opatrení k prioritám Únie v oblasti inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, výsledky týkajúce sa dlhodobého vplyvu predchádzajúcich opatrení, stupeň synergie a interakcia s inými programami financovania zo strany Únie vrátane štrukturálnych fondov.

Komisia do 31. decembra 2022 vykoná s pomocou nezávislých odborníkov vybraných transparentným procesom *ex-post* hodnotenie programu Euratomu. V takomto hodnotení sa posúdi opodstatnenie, vykonávanie a dosiahnuté úspechy, ako aj dlhodobé vplyvy a udržateľnosť opatrení s cieľom využiť výstupy hodnotenia pri rozhodovaní o novej obnove, úprave alebo pozastavení nasledujúceho opatrenia.

2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, priame a nepriame akcie programu Euratomu podliehajú samostatnému hodnoteniu.

3. Hodnoteniami uvedenými v odsekoch 1 a 2 sa posudzuje pokrok pri dosahovaní cieľov stanovených v článku 3 s prihliadnutím na príslušné výkonnostné ukazovatele vymedzené v prílohe II.

4. V prípade potreby a dostupnosti poskytnú členské štáty Komisii údaje a informácie potrebné na monitorovanie a hodnotenie dotknutých opatrení.

5. Komisia oznámi závery hodnotení uvedených v odsekoch 1 a 2 spolu so svojimi poznámkami Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru.

HLAVA III

ZÁVEREČNÉ A PRECHODNÉ USTANOVENIA

Článok 23

Ustanovenia o zrušení a prechodné ustanovenia

1. Rozhodnutie Rady zo 16. decembra 1980, ktorým sa zriaďuje poradný výbor pre program jadrovej syntézy, rozhodnutie Rady 84/338/Euratom, ESUO, EHS, rozhodnutie 2006/970/Euratom, rozhodnutie 2006/976/Euratom, rozhodnutie 2006/977/Euratom, nariadenie (Euratom) č. 1908/2006, rozhodnutie 2012/93/Euratom, nariadenie (Euratom) č. 139/2012, rozhodnutie 2012/94/Euratom a rozhodnutie 2012/95/Euratom sa zrušujú s účinnosťou od 1. januára 2014.

2. Činnosti, na ktoré sa poberá finančný príspevok Spoločenstva v rámci programov ustanovených rozhodnutiami uvedenými v odseku 1, a súvisiace finančné záväzky sa naďalej riadia pravidlami uplatniteľnými na tieto programy až do ich ukončenia.

3. Pridelené finančné prostriedky uvedené v článku 4 môžu pokrývať aj výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebnú na zabezpečenie prechodu od programu Euratomu k opatreniam prijatým podľa rozhodnutia 2012/93/Euratom, rozhodnutia 2012/94/Euratom a rozhodnutia 2012/95/Euratom.

4. S cieľom zabezpečiť pokračovanie podpory na výskum v oblasti jadrovej syntézy z programu Euratomu sú výdavky príjemcov grantu na akciu spolufinancovanú programom, ako sa uvádza v prílohe I písm. i), ktoré vzniknú od 1. januára 2014, oprávnené získať podporu Spoločenstva.

Článok 24

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 16. decembra 2013

Za Radu
predseda
V. JUKNA

PRÍLOHA I

ČINNOSTI

Opodstatnenie programu Euratomu – plán do roku 2020

Plnením cieľov vymedzených v článku 3 program Euratomu posilňuje výsledky v rámci troch priorít rámcového programu Horizont 2020, a to excelentná veda, vedúce postavenie priemyslu a spoločenské výzvy.

Jadrová energia figuruje v diskusii o boji proti zmene klímy a znížení závislosti Európy od dovážanej energie. Program Euratomu v širšom kontexte hľadania udržateľného energetického mixu pre budúcnosť prispeje prostredníctvom svojich výskumných činností k diskusii o prínosoch a obmedzeniach energie z jadrového štiepenia v súvislosti s nízkouhlíkovým hospodárstvom. Zabezpečením ďalšieho zvyšovania jadrovej bezpečnosti by vyspelejšie jadrové technológie mohli ponúknuť aj perspektívu výrazného zlepšenia účinnosti a využívania zdrojov a poklesu objemu produkovaného odpadu v porovnaní so súčasnými technológiami. Aspektom jadrovej bezpečnosti sa bude venovať najväčšia možná pozornosť.

Programom Euratomu sa posilňuje výskumný a inovačný rámec v oblasti jadrovej energie a koordinuje výskumné úsilie členských štátov, čím sa predchádza zdvojovaniu úsilia, zachováva kritické množstvo v kľúčových oblastiach a zabezpečuje optimálne využitie verejných prostriedkov. Koordinácia však nebude brániť členským štátom pri vykonávaní programov zameraných na realizáciu vnútroštátnych potrieb.

Stratégia rozvoja energie jadrovej syntézy ako dôveryhodnej možnosti komerčnej výroby energie bez uhlíkových emisií sa musí riadiť plánom s míľnikmi, ktorého cieľom je výroba elektriny do roku 2050. S cieľom vykonať túto stratégiu sa vykoná reštrukturalizácia činnosti súvisiacej s jadrovou syntézou v Únii vrátane správy, financovania a riadenia, aby sa dôraz presunul zo zamerania na čistý výskum na zameranie na navrhovanie, výstavbu a prevádzku budúcich zariadení, ako sú napr. ITER, DEMO a podobne. To si vyžaduje si úzku spoluprácu celej komunity Únie zaoberajúcej sa jadrovou syntézou, Komisie a vnútroštátnych agentúr financovania.

Aby sa v Únii zachovali odborné znalosti potrebné na dosiahnutie týchto cieľov, sa rozšíri úloha programu Euratomu v oblasti odbornej prípravy prostredníctvom zriaďovania vzdelávacích zariadení v celoeurópskom záujme, ktoré budú zabezpečovať špecializované programy. Týmto spôsobom sa naďalej bude podporovať európsky výskumný priestor a hlbšia integrácia nových členských štátov a pridružených krajín.

Činnosti nevyhnutné na dosiahnutie cieľov programu*Nepriame akcie*

S cieľom zabezpečiť, aby sa nepriame akcie programu Euratomu vzájomne podporovali s výskumnými snahami členských štátov a súkromného sektora, sa stanovujú priority pracovných programov na základe vhodných príspevkov vnútroštátnych orgánov verejnej moci a zainteresovaných strán v oblasti jadrového výskumu zoskupených v orgánoch alebo rámcoch, ako sú napr. technologické platformy a technické fóra pre jadrové systémy a bezpečnosť, pre nakladanie s konečným odpadom a pre ochranu pred žiarením/nebezpečenstvo nízkych dávok žiarenia, výskum v oblasti jadrovej syntézy alebo akákoľvek iná príslušná organizácia alebo fórum zainteresovaných strán v oblasti jadrovej energie.

a) podpora bezpečnosti jadrových systémov (spoločenské výzvy, excelentná veda, vedúce postavenie priemyslu)

V súlade so všeobecným cieľom podpora spoločných výskumných činností týkajúcich sa bezpečnej prevádzky a vyrábania systémov jadrových reaktorov (vrátane zariadení s palivovým cyklom) používaných v Únii alebo, v rozsahu potrebnom na udržanie rozsiahlych odborných znalostí v oblasti jadrovej bezpečnosti v Únii, tých typov reaktorov, ktoré sa možno budú používať v budúcnosti, zameriavajúc sa výlučne na bezpečnostné hľadiská vrátane všetkých hľadísk palivového cyklu, ako je napr. delenie a transmutácia;

b) prispievanie k rozvoju bezpečných dlhodobých riešení nakladania s konečným jadrovým odpadom vrátane konečného geologického uloženia, ako aj delenia a transmutácie (excelentná veda, spoločenské výzvy)

Spoločné a/alebo koordinované výskumné činnosti zamerané na zostávajúce kľúčové hľadiská geologického ukladania vyhorelého paliva a rádioaktívneho odpadu s dlhým polčasom rozpadu, prípadne s demonštrovaním technológií a bezpečnosti. Týmto činnosťami sa podporuje vytváranie spoločného názoru Únie na hlavné otázky týkajúce sa nakladania s odpadom, od vypúšťania paliva po jeho ukladanie.

Výskumné činnosti týkajúce sa nakladania s ďalšími rádioaktívnymi odpadovými tokmi, pre ktoré zatiaľ neexistujú priemyselne vyspelé postupy;

- c) podpora rozvoja a udržateľnosti odborných znalostí a excelentnosti v oblasti jadrovej energie v Európskej únii (excelentná veda)

Podpora spoločných činností v oblasti odbornej prípravy a mobility medzi výskumnými centrami a priemyslom a medzi rôznymi členskými štátmi a pridruženými štátmi, ako aj podpora udržiavania multidisciplinárnych jadrových spôsobilostí s cieľom zaručiť dlhodobú dostupnosť primerane kvalifikovaných výskumných pracovníkov, inžinierov a zamestnancov v sektore jadrovej energie v Únii;

- d) podpora ochrany pred žiarením a vývoj lekárskeho využitia žiarenia vrátane, okrem iného, bezpečných a zabezpečených dodávok a používania rádioizotopov (excelentná veda, spoločenské výzvy)

Spoločné a/alebo koordinované výskumné činnosti zamerané najmä na nebezpečenstvo nízkych dávok žiarenia z vystavenia sa priemyselným, lekárske alebo prírodným zdrojom žiarenia, na riadenie núdzových situácií v súvislosti s haváriami, pri ktorých dochádza k ožiareniu, a na rádioekológiu, s cieľom vytvoriť celoeurópsku vedeckú a technickú základňu pre silný, spravodlivý a spoločensky prijateľný systém ochrany.

Výskumné činnosti zamerané na lekárske využitie ionizujúceho žiarenia a riešenie prevádzkových bezpečnostných aspektov ochrany pred žiarením a ich používania;

- e) pokrok smerom k demonštrácii využiteľnosti jadrovej syntézy ako zdroja energie využívaním existujúcich a budúcich zariadení jadrovej syntézy (vedúce postavenie priemyslu; spoločenské výzvy)

Podpora spoločných výskumných činností vykonávaných členmi Európskej dohody o vývoji jadrovej syntézy a akoukoľvek právnickou osobou v zmysle písm. i) s cieľom zabezpečiť rýchle spustenie vysokovýkonnej prevádzky projektu ITER vrátane využitia príslušných zariadení (vrátane JET – Spoločný európsky torus), integrovaného modelovania s použitím okrem iného vysokovýkonných počítačov a činností odbornej prípravy zameraných na prípravu ďalšej generácie výskumných pracovníkov a inžinierov;

- f) vytváranie základu pre budúce termojadrové elektrárne vyvíjaním materiálov, technológií a koncepčných návrhov (vedúce postavenie priemyslu; spoločenské výzvy)

Podpora spoločných činností vykonávaných členmi Európskej dohody o vývoji jadrovej syntézy a akoukoľvek právnickou osobou v zmysle písm. i) s cieľom vyvinúť a kvalifikovať materiály pre demonštračnú elektráreň, ktoré si okrem iného vyžadujú prípravné práce na náležitom zariadení na testovanie materiálov, ako aj rokovania o účasti Únie vo vhodnom medzinárodnom rámci v súvislosti s týmto zariadením. Pri takomto vývoji a kvalifikáciách sa musia využívať všetky možné dostupné úrovne pokusných, výpočtových a teoretických kapacít.

Podpora spoločných výskumných činností vykonávaných členmi Európskej dohody o vývoji jadrovej syntézy a akoukoľvek právnickou osobou v zmysle písm. i), ktoré sa zamerajú na otázky súvisiace s prevádzkou reaktora a v rámci ktorých sa vyvinú a demonštrujú všetky príslušné technológie demonštračnej termojadrovej elektrárne. Súčasťou týchto činností je príprava kompletných koncepčných návrhov demonštračnej elektrárne a preskúmanie potenciálu steláratorov ako elektrárenskej techniky;

- g) podpora inovácie a konkurencieschopnosti priemyslu (vedúce postavenie priemyslu)

Vykonávanie alebo podpora riadenia poznatkov a prenos technológií z výskumu spolufinancovaného programom Euratomu do priemyslu využívajúceho všetky inovačné hľadiská výskumu.

Podpora inovácie, okrem iného prostredníctvom otvoreného prístupu k vedeckým publikáciám a databázy riadenia a šírenia poznatkov, a presadzovania technických tém vo vzdelávacích programoch.

V dlhodobom meradle sa programom Euratomu podporuje príprava a rozvoj konkurencieschopného priemyselného sektora jadrovej syntézy, čím sa uľahčuje prípadná účasť súkromného sektora a malých a stredných podnikov, a to najmä prostredníctvom vykonávania technického plánu na realizáciu termojadrovej elektrárne za aktívnej účasti priemyslu na projektoch v oblasti navrhovania a vývoja;

- h) zabezpečenie dostupnosti a využívania výskumných infraštruktúr celoeurópskeho významu (excelentná veda)

Činnosti podporujúce výstavbu, modernizáciu, využívanie a stálu dostupnosť kľúčových výskumných infraštruktúr v rámci programu Euratomu, ako aj primeraný prístup k týmto infraštruktúram a spoluprácu medzi nimi;

i) Európsky program v oblasti jadrovej syntézy

Grant (na akciu spolufinancovanú programom) sa udeľí právnickým osobám, ktoré zriadia alebo určia členské štáty a akákoľvek tretia krajina pridružená k programu Euratomu, pričom právnické osoby vypracujú spoločný program činností zameraných na realizáciu plánu pre výrobu elektriny do roku 2050. Tento grant môže zahŕňať nefinančné zdroje Spoločenstva, ako je využívanie zariadenia JET na vedecké a technické účely v súlade s článkom 10 Zmluvy o Euratome alebo dočasné vyslanie pracovníkov Komisie.

Priame akcie JRC

Priority priamych akcií sa stanovujú prostredníctvom konzultácií s generálnymi riaditeľstvami Európskej Komisie, ktoré sa zaoberajú danou oblasťou politiky, ako aj so správnou radou JRC.

Jadrové činnosti JRC sa musia zamerať na vykonávanie smerníc Rady 2009/71/Euratom ⁽¹⁾ a 2011/70/Euratom ⁽²⁾, ako aj záverov Rady, v ktorých sa do popredia kladie zavedenie čo najprísnejších noriem jadrovej bezpečnosti v Únii a v medzinárodnom meradle.

JRC musí prispievať najmä k výskumu v oblasti jadrovej bezpečnosti, ktorý je potrebný na bezpečné, zabezpečené a mierové využívanie jadrovej energie a iné neštiepne využitia. JRC poskytuje vedecké podklady pre príslušné politiky Únie a prípadne v medziach svojho poslania a právomoci reaguje na jadrové udalosti, incidenty a havárie. Na tento účel JRC vykonáva výskum a posúdenia, zabezpečuje referencie a normy a poskytuje špecializovanú odbornú prípravu a vzdelávanie. Podľa potreby sa vyvíja úsilie o dosiahnutie synergií s príslušnými prierezovými iniciatívami s cieľom optimálne využiť ľudské a finančné zdroje a vyhnúť sa duplikácii v jadrovom výskume a vývoji v Európskej únii. Pri vykonávaní týchto činností JRC sa zohľadnia príslušné iniciatívy na úrovni regiónov, členských štátov alebo na úrovni Európskej únie, a to z hľadiska formovania Európskeho výskumného priestoru.

a) zlepšovanie jadrovej bezpečnosti vrátane: bezpečnosti jadrových reaktorov a jadrového paliva, nakladania s odpadom vrátane konečného geologického uloženia, ako aj delenia a transmutácie, vyradovania z prevádzky a havarijnej pripravenosti

JRC prispieva k vývoju nástrojov a metód na plnenie prísnych bezpečnostných noriem, pokiaľ ide o jadrové zariadenia a palivové cykly relevantné pre Európu. Tieto nástroje a metódy zahŕňajú:

- 1) modelovanie analýz závažných havárií a metodík posudzovania prevádzkových bezpečnostných rezerv jadrových zariadení; podporu vytvorenia spoločného európskeho prístupu k hodnoteniu pokročilých palivových cyklov a návrhov; a skúmanie a šírenie poučení z prevádzkových skúseností. JRC ďalej sleduje svoje európske klíringové centrum pre informácie o skúsenostiach z prevádzky jadrových elektrární s cieľom zamerať svoje činnosti na bezpečnostné výzvy po havárii vo Fukušime, pričom bude v tejto oblasti apelovať na právomoci členských štátov;
- 2) minimalizáciu vedeckých nepresností pri predpovedaní dlhodobého správania jadrového odpadu a rozptylu rádio-nuklidov do životného prostredia; a kľúčové hľadiská výskumu v oblasti vyradovania jadrových zariadení z prevádzky;
- 3) výmenu s relevantnými zainteresovanými stranami v záujme posilnenia spôsobilosti Únie reagovať na jadrové havárie a incidenty prostredníctvom výskumu výstražných systémov a modelov rádiologického rozptylu do ovzdušia a prostredníctvom mobilizácie zdrojov a odborných poznatkov v oblasti analýzy a modelovania jadrových havárií;

b) zlepšovanie fyzickej ochrany vrátane: jadrových bezpečnostných záruk, nešírenia, boja proti nezákonnému obchodovaniu a jadrovej súdnej analýzy

Najvyššia možná pozornosť sa musí venovať oblasti nešírenia. JRC:

- 1) vytvára pokročilé metodiky a metódy a technológie odhaľovania/overovania na podporu bezpečnostných záruk Spoločenstva a posilnenie medzinárodných bezpečnostných záruk;
- 2) vytvára a uplatňuje pokročilé metódy a techniky na predchádzanie a odhaľovanie jadrových a rádioaktívnych incidentov a reagovanie na ne vrátane kvalifikácie detekčných technológií a rozvoja metód a techník jadrovej súdnej analýzy v rámci boja proti nezákonnému obchodovaniu v synerгии s celosvetovým rámcom CBRN (chemické, biologické, rádiologické a jadrové hrozby);

⁽¹⁾ Smernica Rady 2009/71/Euratom z 25. júna 2009, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení (Ú. v. EÚ L 172, 2.7.2009, s. 18).

⁽²⁾ Smernica Rady 2011/70/Euratom z 19. júla 2011, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhořetým palivom a rádioaktívnym odpadom (Ú. v. EÚ L 199, 2.8.2011, s. 48).

3) podporuje vykonávanie Zmluvy o nešírení jadrových zbraní a stratégie týkajúcej sa Únie prostredníctvom analytických štúdií a využívania technického vývoja režimov na kontrolu vývozu zbraní s cieľom podporovať príslušné útvary Komisie a Únie;

c) zvyšovanie excelentnosti jadrovej vedeckej základne v oblasti normalizácie

JRC hlbšie rozvíja vedeckú základňu v oblasti jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany. Dôraz kladie na výskum základných vlastností a správania aktinoidov, štrukturálnych a jadrových materiálov. V rámci podpory normalizácie Únie JRC zabezpečuje najmodernejšie jadrové normy, referenčné údaje a merania vrátane vývoja a používania príslušných databáz a nástrojov na posudzovanie. JRC podporuje ďalší rozvoj lekárskeho využitia, najmä pokiaľ ide o nové postupy liečby rakoviny založené na žiarení alfa;

d) posilňovanie riadenia poznatkov, vzdelávania a odbornej prípravy

JRC musí pozorne sledovať nový vývoj v oblasti výskumu a prístrojového vybavenia, bezpečnosti a environmentálnych predpisov. S týmto cieľom vykonáva viacročný investičný plán pre vedecké infraštruktúry.

So zámerom udržať vedúce postavenie Únie v oblasti jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany, JRC vyvíja nástroje riadenia poznatkov, monitoruje trendy Únie v oblasti ľudských zdrojov prostredníctvom svojho observatória ľudských zdrojov v odvetví jadrovej energie a zabezpečuje špecializované programy odbornej prípravy a vzdelávania, ktoré pokrývajú aj hľadiská vyraďovania z prevádzky;

e) podpora politiky Únie v oblasti jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany

JRC musí posilňovať svoje odborné znalosti a excelentnosť s cieľom poskytovať nezávislé vedecké a technické dôkazy, ktoré môžu byť potrebné na podporu politiky Únie v oblasti jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany.

Z titulu výkonného orgánu Euratomu v rámci Medzinárodného fóra pre IV. generáciu (GIF) JRC naďalej koordinuje príspevky Euratomu do GIF. JRC sa podieľa na medzinárodnej výskumnej spolupráci s kľúčovými partnerskými krajinami a medzinárodnými organizáciami (MAAE, OECD/NEA) a prehlbuje ju, a to s cieľom podporovať politiku Únie v oblasti jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany.

Prierezové činnosti v rámci programu Euratomu

V záujme dosiahnutia všeobecných cieľov programu Euratomu sa ním podporujú doplnkové činnosti (priame a nepriame, koordinačné a podnecujúce spoločné programovanie), ktorými sa zabezpečí synergia výskumného úsilia pri riešení spoločných výzev (ako sú materiály, technológia chladiaceho média, referenčné jadrové údaje, modelovanie a simulácia, diaľková manipulácia, nakladanie s odpadom, ochrana pred žiarením).

Prierezové činnosti a prepojenia s rámcovým programom pre výskum a inovácie Horizont 2020

Na dosiahnutie cieľov programu Euratomu sa zabezpečia príslušné prepojenia s osobitným programom rámcového programu Horizont 2020, napr. vo forme spoločných výzev.

Programom Euratomu sa môže prispievať k úverovému nástroju a kapitálovému nástroju zriadenému podľa rámcového programu Horizont 2020, ktoré sa rozšíria tak, aby sa vzťahovali na ciele uvedené v článku 3.

Medzinárodná spolupráca s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami

Naďalej sa bude pokračovať v medzinárodnej spolupráci v oblasti jadrového výskumu a inovácie založenej na spoločných cieľoch a vzájomnej dôvere, aby z nej Únia a jej životné prostredie mali jednoznačný a významný úžitok. Spoločenstvo prispeje k plneniu konkrétnych cieľov ustanovených v článku 3 tak, že sa bude snažiť o posilnenie odborných znalostí Únie v oblasti vedy a techniky prostredníctvom dohôd o medzinárodnej spolupráci a bude podporovať prístup jadrového odvetia Únie k novým rozvíjajúcim sa trhom.

Činnosti medzinárodnej spolupráce sa podporujú prostredníctvom viacstranných rámcov (ako sú MAAE, OECD, ITER, GIF) a existujúcej a alebo novej bilaterálnej spolupráce s krajinami so silným odvetvím výskumu a vývoja, priemyselnou základňou a výskumnými zariadeniami, ktoré sú v prevádzke, vo fáze projektovania alebo výstavby.

PRÍLOHA II

VÝKONNOSTNÉ UKAZOVATELE

Táto príloha obsahuje pre každý osobitný cieľ programu Euratomu istý počet kľúčových ukazovateľov výkonnosti na posúdenie výsledkov a vplyvov, ktoré sa môžu ďalej upresniť počas vykonávania programu Euratomu.

1. Ukazovatele týkajúce sa nepriamych akcií

- a) podpora bezpečnosti jadrových systémov
 - počet projektov (spoločné výskumné a/alebo koordinované akcie), ktoré by mohli viesť k preukázateľnému zlepšeniu postupov v oblasti jadrovej bezpečnosti v Európe;
- b) prispievanie k rozvoju bezpečných dlhodobých riešení nakladania s konečným jadrovým odpadom vrátane konečného geologického uloženia, ako aj delenia a transmutácie
 - počet projektov, ktoré prispievajú k rozvoju bezpečných dlhodobých riešení nakladania s konečným jadrovým odpadom;
- c) podpora rozvoja a udržateľnosti odborných znalostí a excelentnosti v oblasti jadrovej energie v Európskej únii
 - odborná príprava prostredníctvom výskumu – počet študentov na doktorandskom stupni (PhD.) a postdoktorandských výskumných pracovníkov podporovaných prostredníctvom projektov Euratomu v oblasti jadrového štiepenia;
 - počet hosťujúcich výskumných pracovníkov a stážistov v rámci programu Euratomu v oblasti jadrovej syntézy;
- d) podpora ochrany pred žiarením a vývoj lekárskeho využitia žiarenia vrátane, okrem iného, bezpečných a zabezpečených dodávok a používania rádioizotopov
 - počet projektov, ktoré by mohli mať preukázateľný vplyv na regulačnú prax v oblasti ochrany pred žiarením a rozvoja lekárskeho využitia žiarenia;
- e) pokrok smerom k demonštrácii využiteľnosti jadrovej syntézy ako zdroja energie využívaním existujúcich a budúcich zariadení jadrovej syntézy
 - počet publikácií v partnersky hodnotených odborných časopisoch s veľkým vplyvom;
- f) vytváranie základu pre budúce termojadrové elektrárne vyvíjaním materiálov, technológií a koncepčných návrhov
 - percento míľnikov v rámci realizačného plánu v oblasti jadrovej syntézy vytýčených na obdobie 2014 – 2018, ktoré sa podarilo dosiahnuť v rámci programu Euratomu;
- g) podpora inovácie a konkurencieschopnosti priemyslu
 - počet vedľajších podnikov, ktoré vznikli pri výskume jadrovej syntézy v rámci programu Euratomu;
 - patentové prihlášky na základe výskumných činností podporovaných z programu Euratomu a patenty udelené na základe takýchto činností;
- h) zabezpečenie dostupnosti a využívania výskumných infraštruktúr celoeurópskeho významu
 - počet výskumných pracovníkov, ktorí majú prístup k výskumným infraštruktúram vďaka podpore Euratomu.

2. Ukazovatele týkajúce sa priamych akcií

- a) ukazovateľ vplyvu podpory politiky JRC
 - počet konkrétnych hmatateľných vplyvov na politiky Únie, ktoré vyplývajú z technickej a vedeckej podpory politík poskytovanej zo strany JRC;

b) ukazovateľ vedeckej produktivity JRC

— počet partnersky preskúmaných publikácií.

Ukazovatele uvedené v písmenách a) a b) môžu byť zastúpené podľa týchto cieľov Spoločenstva týkajúcich sa priamych akcií:

- zlepšovanie jadrovej bezpečnosti vrátane: bezpečnosti jadrových reaktorov a jadrového paliva, nakladania s odpadom vrátane konečného geologického uloženia, ako aj delenia a transmutácie; vyradovania z prevádzky a havarijnej pripravenosti,
 - zlepšovanie fyzickej ochrany vrátane: jadrových bezpečnostných záruk, nešírenia, boja proti nezákonnému obchodovaniu a jadrovej súdnej analýzy,
 - zvyšovanie excelentnosti jadrovej vedeckej základne v oblasti normalizácie,
 - posilňovanie riadenia poznatkov, vzdelávania a odbornej prípravy,
 - podpora politiky Únie v oblasti jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany.
-